

Afwijkende jachtmethode van Slechtvalk *Falco peregrinus*: bidden

Arie van der Linden & Gerard Ouweeneel

Op 12 januari 2007 waren Arie en Leen van der Linden met Koos Stoop tijdens de wintertelling getuige van een ongebruikelijke manier van jagen van een Slechtvalk *Falco peregrinus*. Dit gebeurde in het noordelijk deel van de polder Nieuw Bonaventura, tussen 's Gravendeel en Maasdam, in het oosten van de Hoeksche Waard. Nieuw Bonaventura is een uitgestrekte landbouwpolder met verspreid agrarische bedrijven en enkele smalle polderwegen. Er leiden twee hoogspanningsleidingen door de polder en recent kwam door het zuidelijk deel van de polder het HSL-spoor tot stand. Die vrijdagmiddag woei er een harde westenwind van tenminste 6 Beaufort.

Bezig met hun telling zagen de drie vogelaars op behoorlijke afstand een biddende roofvogel, op ongeveer 10-12 meter hoogte boven kaal akkerland. De eerste gedachte was een Torenvalk *Falco tinnunculus*. Maar de vleugelslagen leken trager dan die van een biddende Torenvalk en bovendien, de vogel kwam in zijn geheel zodanig anders over, dat Leen van der Linden reden genoeg had om de verrekijker te heffen voor een grondiger onderzoek. De roofvogel bleek een adulte man Slechtvalk, die na 5 tot 10 seconden stilstand langzaam tegen de wind doorgleed, om daarna opnieuw aan te vangen met 'bidden'. Dit gebeurde driemaal, waarbij de valk de indruk vestigde de bodem af te speuren naar prooi. Toen gleeed de Slechtvalk naar de grond om daar te gaan rusten. De waarnemers gingen daarna door met de polder af te zoeken op vogels. Wat later werd vrijwel zeker dezelfde Slechtvalk gezien, rustend op een hoogspanningsmast. Weer later op de middag troffen de vogelaars op vrijwel de eerder plek de Slechtvalk weer aan, waarbij deze hetzelfde gedrag liet zien.

Glutz von Blotzheim *et al.* (1971) geven drie literatuurverwijzingen hoe een Slechtvalk prooi bemachtigde door 'aus kurzem niedrigem Schwebeflug mit hangenden Ständern durch kurzes Herabstoßen gegriffen'. Dat laatste komt goed overeen met een waarneming van Parker (1978), die op 7 november 1976 een Slechtvalk in trage, lage kiekendievenvlucht over een heide zag schuimen. Boven bepaalde plekken bleef hij even hangen, op het punt van bidden. Het leek erop alsof de vogel op die plekken iets probeerde op te jagen. De enige referentie die het dichtst 'bidden' benadert, betreft een waarneming uit Engeland (Roberts 1946). Deze auteur beschrijft hoe hij op 24 juni 1946 in een zoutmoeras nabij Inverness-shire waarnam hoe een wijfje Slechtvalk een pul Tureluur *Tringa totanus* buitmaakte. Roberts schrijft 'I saw a large bird quartering the marsh and frequently hovering after the manner of a Kestrel'. En verder 'the wing-beats were fairly rapid, and the bird flew at about thirty feet'. Upon reaching the 'pitch' immediately above the spot where the young Redshanks were presumably crouching in the short grass, the falcon hovered for about forty-five seconds, then

dropped vertically with extended legs and picked up one of the chicks, rising again immediately’.

Het is best mogelijk dat na 1971 nog meer waarnemingen van ‘biddende’ Slechtvalken werden gedaan, maar alledaags is de jachtmethode kennelijk niet.

Summary

van der Linden A. & Ouweneel G. 2007. Hovering, an uncommon hunting method of a Peregrine Falcon *Falco peregrinus*. De Takkeling 15: 142-143.

On 12 January 2007 an unusual method of hunting was observed by an adult male Peregrine Falcon. This happened in the vast polder Nieuw Bonaventura in the Hoeksche Waard, province of Zuid-Holland. The three observers discovered a hovering raptor at about 10-12 m above bare arable land. The very first thought was a hovering Kestrel *Falco tinnunculus*, a rather common species in the polder. However, the wingbeats were slower and the jizz was quite different from a Kestrel. On second look it turned out to be a Peregrine. After for about 5-10 sec of hovering, the falcon slowly proceeded against the strong headwind, until the bird again started hovering. This procedure was repeated three times. At last, the falcon descended and perched on the ground. That same afternoon, presumably the same bird was observed resting on an electricity pylon. Later still, the falcon was again recorded hovering at the same spot.

Literatuur

- Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. & Bezzel E. 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 4. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.
- Parker A. 1978. Peregrine quartering ground like harrier. *British Birds* 71: 37.
- Roberts E.L. 1946. Unusual hunting behaviour of Peregrine Falcon. *British Birds* 39: 318-319.

Adressen:

AvdL: Korte Smidsweg 1, 3295 BC 's Gravendeel.

GO: Lijster 17, 3299 BT Maasdam.